

Državni izpitni center

M 0 5 2 5 1 1 1 3

JESENSKI ROK

ZGODOVINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 5. september 2005

SPLOŠNA MATURA

Izpitna pola 1

MIROVNA GIBANJA IN ORGANIZACIJE PO DRUGI SVETOVNI VOJNI

V izpitni poli je 25 nalog. Možnih je 60 točk.

1. Možni odgovori so:

- velike izgube med prebivalstvom, med vojaki in civilisti (upoštevamo tudi eno konkretno navedbo, npr.: ca. 45 milijonov na svetu; 40 milijonov v Evropi);
- velika gmotna (materialna) škoda (opustošenje zaradi poteka front, bombardiranja mest in vasi, industrijskih središč in komunikacij, uporabe atomske bombe in druge strokovne utemeljitve – upoštevamo en argument);
- ekonomska izčrpanost držav (zaradi velikih izdatkov za oborožitev med vojno, uničevanja in gmotne škode), veliko pomanjkanje življenjskih potrebščin;
- etnično praznjenje celih pokrajin med vojno (okupatorjevo raznarodovanje – nasilni izgoni ljudi) in spreminjanje nacionalne sestave;
- val beguncev in nasilni izgoni ob koncu vojne. Nemci, ki so se med vojno naselili na zasedena območja ali so že prej živeli tam, so ob koncu vojne bežali v Nemčijo (begunci) ali bili prisilno izgnani neposredno po vojni (upoštevamo tudi eno konkretno navedbo, npr.: iz Poljske, Češke, Madžarske, Jugoslavije);
- selitve ljudi z ozemelj, ki so po vojni pripadla drugim državam, v matične države (npr.: izseljevanje Italijanov iz območij, ki so pripadla Jugoslaviji);
- spremenjene meje (upoštevamo tudi eno konkretno navedbo, npr.: Italija je na račun Jugoslavije izgubila del pretežno s Slovenci in Hrvati poseljenega ozemlja; premik zahodne poljske meje na zahod, na Odro in Niso; SZ dobi veliko ozemlje na račun Romunije, Finske, Poljske; prenehanje obstoja baltičskih držav ...);
- obračun s kolaboranti (maščevanje zmagovalcev, kar je marsikje še dolgo povzročalo travme) in drugi strokovno še sprejemljivi odgovori.

Upoštevamo dve vsebinsko različni in kratko označeni posledici druge svetovne vojne in ju točkujemo z 2 točkama, vsako z 1 točko. Samo naštevanje dveh ali več posledic točkujemo z 1 točko.

Skupaj **2 točki**.

2. OZN – 1 točka.

Skupaj **1 točka**.

3. Prepoved nacistične stranke; odstranitev aktivnih nacistov z vodstvenih mest v družbi (priznamo tudi zapisa uničenje nacizma; denacifikacija); prepoved vojaške obveznosti; odprava nemškega ekspanzionizma; uničenje nemške industrije, ki ni potrebna za mimodobni razvoj; odstranitev nacistične propagandne literature iz knjižnic in knjigarn ter drugi še strokovno sprejemljivi odgovori.

Upoštevamo eno navedbo in jo točkujemo z 1 točko.

Skupaj **1 točka**.

4. *Prvo vprašanje:* Sovjetska zveza (zapisa Rusija ne priznamo), Združene države Amerike, Velika Britanija (Anglija) in Francija (upoštevamo tudi zapisa pravih kratic SZ ali ZSSR, ZDA, VB, FR). Za 1 točko mora kandidat navesti vse 4 države.

Drugo vprašanje: Nemčiji so naložili plačilo vojne odškodnine – reparacije (priznamo tudi eno konkretno navedbo, npr.: največjo odškodnino dobila SZ in Poljska; ali: SZ so določili 10 milijard dolarjev odškodnine; ali: zavezniki so sklenili, da lahko SZ na račun reparacij odpelje materialne dobrine iz svoje, zahodne zaveznice pa iz svojih okupacijskih con, da se Nemčija ne bi ponovno izmuznila plačilu odškodnine ...) – 1 točka.

Skupaj **2 točki**.

5. *Prvo vprašanje:* nürnberški proces (dopuščamo eno napako v zapisu), tokijski proces.

Upoštevamo eno navedbo in jo točkujemo z 1 točko.

Drugo vprašanje: cilj je bil kaznovati glavne krivce, odgovorne za vojne zločine (upoštevamo tudi navedbo zločine proti miru in človeštvu) zato, da bi preprečili morebitni naslednji vojaški napad; napadalno vojno so takrat prvič označili za vojni zločin, da bi tako preprečili morebitni novi ekspanzionizem, in drugi strokovno še sprejemljivi odgovori. Upoštevamo eno pojasnilo in ga točkujemo z 1 točko.

Skupaj **2 točki**.

6. *Prvo vprašanje:* Sovjetska zveza (zapisa Rusija ne priznamo) in Združene države Amerike – 1 točka. Delnega odgovora ne priznamo.
Drugo vprašanje:
- bipolarna delitev sveta pomeni, da o usodi svetovnega razvoja (o svetovni politiki) odločata dve nasprotni središči (dve državi);
 - oblikovanje zahodnega bloka pod vodstvom najpomembnejše sile – ZDA, in vzhodnega bloka pod vodstvom SZ;
 - SZ in ZDA sta svoje zaveznice povezali v nasprotujoče si vojaško-politične zveze;
 - med ideološkima modeloma se je začel boj za prevlado v svetu, ki ni dopuščal vmesnih alternativ; ali: svetovna politika po letu 1945 je bila v znamenju uveljavljanja gospostva dveh blokov, ki ni bilo mirno, ampak polno spopadanj in nasprotovanj;
 - delitev sveta na bloke (dvopolarnost), ki je dobivala dodatne razsežnosti zaradi različnosti družbenih sistemov obeh blokov in zaradi njunih ideologij, ki sta se obe razglašali za edino zveličavni, ter drugi strokovno sprejemljivi odgovori, ki nakazujejo delitev sveta na dva dela.
- Upoštevamo eno pojasnilo in ga točkujemo z 1 točko.
Skupaj **2 točki**.
7. Pravilne obkrožitve so A, B, E. Vsako pravilno rešitev točkujemo z 1 točko. Če je kandidat obkrožil en odgovor več od zahtevanih, se mu od pridobljenih točk za pravilne odgovore odšteje 1 točka. Če pa je obkrožil dva ali več odgovorov, kakor jih zahteva naloga, točkujemo z 0 točkami.
Skupaj **3 točke**.
8. *Prvo vprašanje:*
vzhodne države so se bale: širjenja zahodnih vplivov (ekonomskih, idejnih, kapitalističnih); »kvarnih vplivov kapitalizma«; prebegov ljudi na Zahod; ogrožanja svojih interesov in drugi strokovno še sprejemljivi argumenti – upoštevamo eno navedbo in jo točkujemo z 1 točko.
Drugo vprašanje:
varnostni sistem na meji (železni zavesi) označuje: vrsta bunkerjev, stražnih stolpov, žičnih ograj, cestnih zapor, minskih polj, priznamo tudi vsak drug strokovno sprejemljiv odgovor – upoštevamo dve navedbi o značilnosti varnostnega sistema in ju točkujemo z 2 točkama.
Skupaj **3 točke**.
9. Možni odgovori so:
- oboroževalna tekma in stalno izpopolnjevanje vojaške tehnike zaradi vzpostavljanja vojaškega ravnotežja (ravnotežja strahu);
 - neprestana politična in občasno lokalna vojaška napetost (zlasti v obdobju izrazite bipolarnosti);
 - ostra spopadanja velesil, krize in lokalne vojne;
 - nenehno tekmovanje med državami z nasprotnimi družbenimi sistemi na vseh področjih;
 - oblikovanje vojaško-političnih zvez (upoštevamo tudi konkretno navedbo blokov, paktov).
- Upoštevamo tri vsebinsko različne in kratko označene značilnosti hladne vojne in jih točkujemo s 3 točkami, vsako z 1 točko.
Skupaj **3 točke**.
10. *Prvo vprašanje:* protestna gibanja so nastopala proti: jedrskim poskusom (zavzemajo se za njihovo omejitev); uporabi jedrskega orožja in jedrske energije; jedrskemu onesnaževanju; oboroževalni tekmi in vojnam; zavzemajo se za mir, menijo, da bo sicer svet zajela atomska vojna, v kateri ne bo zmagovalca. Upoštevamo eno navedbo in jo točkujemo z 1 točko.
Drugo vprašanje: na Japonskem – 1 točka.
Skupaj **2 točki**.
11. *Prvo vprašanje:* z letalskimi prevozi (po zraku) so zahodni zavezniki dostavljali v Zahodni Berlin vse življenjske potrebščine (npr.: hrano, zdravila, kurivo in druge pošiljke, opravljali so tudi prevoze prebivalstva iz mesta) – 1 točka.
Drugo vprašanje: za ta način reševanja problemov v blokiranem mestu se je uveljavil izraz berlinski »zračni most« (letalski most, zračni most, berlinski most) – 1 točka.
Tretje vprašanje: zahodnonemške oblasti so zgradile berlinski zid zato, da bi preprečile (množičen) beg ljudi na Zahod – 1 točka.
Skupaj **3 točke**.

12. *Prvo vprašanje:* Avstrija je morala razglasiti nevtralnost – 1 točka.
Drugo vprašanje: slovenska in hrvaška narodna manjšina (delnega odgovora ne priznamo) – 1 točka.
Tretje vprašanje: pravico do lastnih organizacij in tiska; osnovne in srednje šole; uporabo materinščine kot drugega jezika v upravi; dvojezične označbe krajevnih imen in topografskih zapisov. Upoštevamo navedbo vsaj dveh vsebinsko različnih manjšinskih pravic in ju točkujemo z 1 točko.
Skupaj **3 točke**.
13. *Prvo vprašanje:* STO je bilo ustanovljeno leta 1947 (upoštevamo tudi s pariško mirovno konferenco po drugi svetovni vojni) – 1 točka;
STO je bilo ustanovljeno zato, ker je veljalo za najbolj sporno ozemlje ob jugoslovansko-italijanski meji; ker se niso mogli dogovoriti, komu naj pripade; ker je bilo v Trstu prebivalstvo pretežno italijansko, v zaledju pa slovensko; zaradi strateško-prometnega pomena (prometna žila Trst–dolina Soče–Avstrija); ker je Trst pomembno pristanišče.
Upoštevamo eno pojasnilo in ga točkujemo z 1 točko.
Drugo vprašanje: STO kot samostojna upravna enota ni zaživel zato, ker se (zavezniki) niso mogli dogovoriti (sporazumeti) o guvernerju – 1 točka.
Tretje vprašanje: Italija je dobila cono A STO, Jugoslavija pa cono B in še delček cone A (upoštevamo tudi samo navedbo cone B) – 1 točka. Delnega odgovora ne priznamo.
Skupaj **4 točke**.
14. Varovati svetovni mir – 1 točka.
V New Yorku – 1 točka.
Skupaj **2 točki**.
15. 1. *element:* članstvo držav v OZN je prostovoljno, od prvotnih petdesetih članic je danes prek 180 članic z vsega sveta. Upoštevamo vsako smiselno, strokovno sprejemljivo pojasnitev članstva v OZN in jo točkujemo z 1 točko.
2. *element:* organi OZN so generalna skupščina, varnostni svet, sekretariat, skrbniški svet in ekonomsko-socialni svet. Za navedbo treh organov priznamo 1 točko.
3. *element:* stalne članice VS OZN so: ZDA, Rusija, Velika Britanija, Francija in Kitajska. Navedba vseh članic da 1 točko.
4. *element:* velike sile so imele in imajo zelo veliko vlogo v VS OZN in tako v OZN. To pravico so si zagotovile s pravico veta v VS. Priznamo vsako smiselno, strokovno pravilno pojasnitev vloge velikih sil v OZN. Za pravičen odgovor dodelimo 1 točko.
5. *element:* pomen OZN je še danes zelo velik zaradi ohranjanja miru, reševanja sporov, varovanja človekovih pravic itd. Upoštevamo tudi utemeljeno oceno neuspešne vloge OZN. Priznamo vsako vsebinsko pravilno navedbo o pomenu OZN v sodobnem svetu in jo točkujemo z 1 točko.
Skupaj **5 točk**.
16. UNESCO: organizacija OZN za izobraževanje, znanost in kulturo (dejavnost OZN za izobraževanje, odpravljanje nepismenosti, varovanje naravne in kulturne dediščine, podpiranje naravoslovnih in družboslovnih znanosti, uresničevanje svobode tiska). Priznamo vsak smiseln, vsebinsko pravilen odgovor, ki zajema dejavnosti UNESCA, in zanj dodelimo 1 točko.
UNICEF: sklad OZN za pomoč otrokom, od 1953 pomaga otrokom v deželah v razvoju in podpira uresničevanje Konvencije o pravicah otroka. Za 1 točko mora kandidat navesti eno pravilno področje delovanja UNICEFA.
Skupaj **2 točki**.
17. *Prvo vprašanje:* v korejsko vojno so ameriške enote napotili Združeni narodi, ker je bila Severna Koreja označena za agresorja, da bi ustavili napad severnih enot na Južno Korejo – 1 točka.
Drugo vprašanje: niso sodelovali pod zastavo OZN (ZDA so bile neposredno vpletene v vojno, bile so agresor v vietnamski vojni) – 1 točka.
Skupaj **2 točki**.
18. Tretji svet je izraz za osvobojene bivše kolonije, večinoma iz Afrike in Azije. Upoštevamo vsako ustrezno strokovno razlago.
Skupaj **1 točka**.

19. Možni odgovori so:
- dekolonizacija, osvoboditev izpod tuje kolonialne oblasti (boj proti neokolonializmu s kratko oznako tega procesa) – 1 točka;
 - mir in varnost na svetu, neuvrščeni se zavzemajo za miroljubno reševanje sporov in kriz po svetu – 1 točka;
 - ekonomsko povezovanje, neuvrščene države so si prizadevale predvsem za pomoč nerazvitim državam – 1 točka.
- Vsako pojasnjeno, vsebinsko različno načelo gibanja neuvrščenih točkujemo z 1 točko, največ s 3 točkami.
Tri naštete elemente točkujemo z 1 točko.
Skupaj **3 točke**.
20. Število afriških držav v gibanju neuvrščenih je naraščalo zaradi osvobajanja na afriški celini (dekolonizacija). Novonastale države so se pridružile gibanju zaradi sorodnih interesov. Vsako smiselno, vsebinsko pravilno pojasnitev ovrednotimo z 1 točko.
Število evropskih držav se v gibanju ni povečevalo, ker so bile v glavnem članice Nata ali pa Varšavske zveze (evropske države so bile članice blokovskih vojaških zvez). Za ta del odgovora prav tako dodelimo 1 točko.
Skupaj **2 točki**.
21. Gamal Abdel Naser – Egipt; 1 točka (priznamo tudi samo Naser).
Josip Broz Tito – Jugoslavija; 1 točka (priznamo tudi samo Tito).
Džavaharlal Nehru – Indija; 1 točka (priznamo tudi samo Nehru).
Vsaka pravilna navedba imena in države je točkovana z 1 točko.
Samo pravilne navedbe imen brez držav točkujemo z 1 točko, prav tako točkujemo z 1 točko samo pravilne navedbe držav brez navedb državnikov.
Skupaj **3 točke**.
22. Pravilne obkrožitve so A, D, E. Vsaka pravilna obkrožitev prinese 1 točko.
Kadar kandidat obkroži en element več od zahtevanega, se mu od pridobljenih točk odšteje 1 točka. Če je kandidat obkrožil dva ali več odgovorov, kakor je zahtevano, točkujemo z 0 točkami.
Skupaj **3 točke**.
23. Svoboda vere in vesti – 1 točka;
Enakopravnost narodov in pravica narodov do samoodločbe (za ta del odgovora se prizna tudi samo pravica narodov do samoodločbe) – 1 točka.
Skupaj **2 točki**.
24. Martin Luther King – 1 točka.
Skupaj **1 točka**.
25. Pravilne navedbe so A, S, S, S, A, A. Šest pravilnih navedb da 3 točke, pet ali štiri navedbe 2 točki, tri ali dve navedbi 1 točko in ena pravilna navedba 0 točk.
Skupaj **3 točke**.

Izpitna pola 2**TURŠKI VPADI, KMEČKI UPORI IN REFORMACIJA NA SLOVENSKEM**

V izpitni poli je 25 nalog. Možnih je 60 točk.

1. Na Štajersko so vdrali prek Dravskega polja (po dolini Drave), po dolini Save in iz Prekmurja. Za navedbo enega kraja ali doline dobi kandidat 1 točko.
Na Kranjsko so Turki vdrali prek Bele krajine (Metlike), Kostela, mimo Reke na Hrvaškem in po dolini Save. Za navedbo enega kraja ali doline dobi kandidat 1 točko.
Na Koroško so Turki vpadali prek prelazov iz Goriške in Ljubelja. Zadostuje že odgovor prek gorskih prelazov. Za navedbo enega kraja ali prelaza dobi kandidat 1 točko.
Skupaj **3 točke**.
2. Pravilen je odgovor A – 1 točka.
Skupaj **1 točka**.
3. Kmetje so se pred Turki branili z gradnjo utrjenih bivališč – taborov, begom v jame in gozdove. Priznamo tudi druge vsebinsko pravilne odgovore. Za ta del odgovora dobijo 1 točko.
Meščani so se branili s postavljanjem in utrjevanjem mestnih obzidij. Priznamo tudi druge vsebinsko pravilne odgovore. Za ta del odgovora dobijo 1 točko.
Plemstvo se je branilo z utrjevanjem gradov. Priznamo tudi druge vsebinsko pravilne odgovore. Za ta del odgovora dobi kandidat 1 točko.
Skupaj **3 točke**.
4. Vključevanje kmeta v vojaško obveznost ali organizacija t. i. črne vojske, določijo pravila vpoklica kmečkih vojaških obveznikov, kmete uporabljajo za gradnjo utrd, kmete oborožijo in izurijo v ravnanju z orožjem. Za vsako navedeno vključitev kmeta damo 1 točko.
Skupaj **2 točki**.
5. *Prvo vprašanje:* sistem Vojne krajine je bil postavljen na Hrvaškem. Priznamo tudi odgovor, da je segal od Jadrana do Drave. Za ta del odgovora dobijo 1 točko.
Drugo vprašanje: največ so gradnjo tega sistema financirale Kranjska z Istro, Goriška, Štajerska in Koroška. Tri našete dežele točkujemo z 1 točko.
Tretje vprašanje: navadni vojaki v Vojni krajini so bili uskoki in Hrvati. Za navedbo enega elementa dobi kandidat 1 točko.
Skupaj **3 točke**.
6. Nova sredstva so zbirali tako, da so po cerkvah in samostanih pobrali vredne predmete, iz izkupička od prodaje pa financirali obrambo; za obrambo so morala več prispevati tudi mesta, uvedli so nove oblike davkov. Obdavčili so premoženje Cerkve in plemstva, zvišali so takse in pristojbine. Za navedbo enega elementa dobi kandidat 1 točko, za navedbo dveh vsebinsko različnih elementov pa 2 točki.
Skupaj **2 točki**.
7. Demografske posledice so upad števila prebivalstva, poboji prebivalstva, opustelost celih vasi, pustote, naselitev prebežnikov, zmanjšanje števila vasi. Za navedbo enega elementa dobi kandidat 1 točko. Upoštevamo tudi druge sprejemljive odgovore.
Skupaj **3 točke**.
8. Pravilno zaporedje je 4, 1, 2, 6, 3, 5. Za šest pravilnih odgovorov dobi kandidat 3 točke, za pet ali štiri pravilne odgovore 2 točki, za tri ali dva pravilna odgovora 1 točko, za en pravilen odgovor pa 0 točk.
Skupaj **3 točke**.

9. *1. element:* razlogi za izbruh kmečkih uporov so: povečanje dajatev zemljiških gospodov, višanje dajatev, kakor so zapisane v urbarjih, poslabšan kmečki položaj zaradi gospodarske krize ob devalvaciji denarja, povečana tlaka, spreminjanje denarnih dajatev v naturalne, da bi se izognili zmanjšanim dohodkom zaradi razvrednotenja denarja, povečevanje dominikalne zemlje, onemogočanje vključevanja kmeta v trgovino; upoštevamo tudi druge strokovno sprejemljive odgovore. Za navedbo treh vzrokov dobi kandidat 2 točki, za navedbo dveh dobi 1 točko, za navedbo enega vzroka 0 točk.
- 2. element:* razlogi, zaradi katerih so bili kmetje neuspešni, so: premajhna medsebojna povezanost, preslaba oborožitev, misel, da jih bo podprl cesar; sprejmemo tudi druge strokovno utemeljene razloge. Za dva naštetata elementa dobi kandidat 1 točko, delnega odgovora ne upoštevamo.
- 3. element:* kmečke upore so na Slovenskem v glavnem zadušili uskoki, cesarska vojska, upoštevamo pa tudi Turke. Za navedbo dveh elementov dobi kandidat 1 točko.
- 4. element:* posledice kmečkih uporov so uvedba posebnega davka, nasilje nad kmečkimi uporniki, popravilo gradov, okrepi se kmečka samozavest; upoštevamo tudi druge strokovno sprejemljive odgovore. Za navedbo dveh elementov dobi kandidat 1 točko.
- Skupaj 5 točk.**
10. Kmetje naj bi sami pobirali davke in dajatve, sami naj bi skrbeli za Vojno krajino, kmetje razmišljajo o ustanovitvi svoje države, odpravili naj bi pokrajinske in državne meje, ustanovitev cesarskega namestništva v Zagrebu za slovenske in hrvaške dežele, svobodna trgovina, sami bi določali svoje župnike. Za eno navedbo dobi kandidat 1 točko, za dve navedbi pa 2 točki.
- Skupaj 2 točki.**
11. Nezadovoljstvo je sprožilo uvajanje dajatev na kmečko trgovino z mesom in vinom, večanje starih davkov, uvajanje novih davkov, skrhani odnosi med podložniki in tolminskim glavarjem. Za pravilno navedbo enega razloga dobi kandidat 1 točko.
- Skupaj 1 točka.**
12. Pravilen je odgovor C – 1 točka.
- Skupaj 1 točka.**
13. Pravilno zaporedje je D, A, C, B. Za štiri pravilne odgovore dobi kandidat 2 točki, za tri ali dva pravilna odgovora 1 točko, za en pravilen odgovor pa 0 točk.
- Skupaj 2 točki.**
14. *Prvo vprašanje:* gibanje se je imenovalo reformacija. Odgovor točkujemo z 1 točko.
- Drugo vprašanje:* številne nepravilnosti v Cerkvi (neprimerno življenje duhovščine, kopičenje beneficijev ...), kriza papeževe avtoritete (zahodna shizma), pretirano poudarjanje dvomljivih verskih razvad (relikvije, odpustki itd.). Kratko pojasnilo dveh vzrokov točkujemo z 2 točkama. Samo navedena vzroka točkujemo z 1 točko.
- Skupaj 3 točke.**
15. *Prvo vprašanje:* Slovenj Gradec, Trst, Kamnik, Ljubljana. Navedbo dveh mest točkujemo z 1 točko.
- Drugo vprašanje:* širili so jo predvsem študentje, ki so študirali v Tübingenu, Regensburgu, Jeni, Leipzigu in Wittenbergu, trgovci, ki so s svojim blagom potovali na tuje, vojaki, rudarji. Navedbo dveh različnih skupin točkujemo z 1 točko.
- Tretje vprašanje:* največ privrženecv je dobivala med meščani, tudi že med plemstvom. Navedbo enega sloja točkujemo z 1 točko.
- Skupaj 3 točke.**
16. S protestantskimi idejami se je prvič srečal v krožku škofa Bonoma v Trstu – 1 točka.
- Umaknil se je na Nemško (upoštevamo tudi konkretne navedbe) – 1 točka.
- Skupaj 2 točki.**
17. Pravilno zaporedje je D, A, B, C. Za štiri pravilne odgovore dobi kandidat 2 točki, za tri ali dva pravilna odgovora 1 točko, za en pravilen odgovor pa 0 točk.
- Skupaj 2 točki.**

18. Po augsburškem verskem miru je tudi v slovenskih deželah reformacija v vzponu. Zadostuje navedba, da se krepi (zadostuje tudi samo odgovor ne). Za pravilen odgovor dobi kandidat 1 točko.
Skupaj **1 točka**.
19. *Prvo vprašanje:* iz odlomka mora kandidat razbrati, da je za osnovo vzel ljubljanski jezik z vplivi dolenskega in gorenjskega narečja (kranjski jezik) – 1 točka.
Drugo vprašanje: ker je bil blizu drugim narečjem in so ga razumeli; zato ker je bil Trubar z Dolenskega – 1 točka.
Tretje vprašanje: prvi slovenski knjigi sta bili natisnjeni v gotici – 1 točka.
Četrto vprašanje: da, saj ob navajanju deželnih narečij uporablja tudi ime Slovenec – 1 točka.
Skupaj **4 točke**.
20. *Prvo vprašanje:* prevod celotne Biblije, ki ga je opravil Jurij Dalmatin (zadostuje navedba Dalmatinova Biblija) – 1 točka.
Drugo vprašanje: prevod celotnega Svetega pisma je po obsegu najmogočnejša stvaritev slovenske reformacije, slovenščina dobi mesto med drugimi knjižnimi jeziki tedanje Evrope, knjiga je bila v uporabi še naslednjih 200 let ... Eno strokovno sprejemljivo utemeljitev točkujemo z 1 točko.
Tretje vprašanje: uveljavitev načela, da naj bo Sveto pismo dostopno vsakemu verniku (Bog vernike nagovarja v njihovem jeziku), in vsak drug strokovno sprejemljiv odgovor – 1 točka.
Skupaj **3 točke**.
21. Adam Bohorič – Zimske urice (*Arcticae horulae Succisivae*), pravopis oziroma slovnica ali Hieronim Megiser – slovar v štirih jezikih (*Dictionarium quatuor linguarum*). Za točko zadostuje že navedba Bohoričeva slovnica ali Megiserjev slovar.
Skupaj **1 točka**.
22. *Prvo vprašanje:* Primož Trubar je prevzel predstojništvo protestantske Cerkve na Kranjskem (vlogo superintendanta – predstojnika) – 1 točka.
Drugo vprašanje: za utrditev protestantske Cerkve na Kranjskem je napisal delo *Cerkovna ordninga*. Navedbo popolnega imena točkujemo z 1 točko.
Skupaj **2 točki**.
23. Šola v vsaki župniji, šolanje deklic in dečkov, pouk v slovenskem jeziku, učenje katekizma, šolanje vseh ne glede na stanovsko pripadnost.
Navedbo ene zamisli točkujemo z 1 točko.
Skupaj **3 točke**.
24. *Prvo vprašanje:* zaradi grozeče turške nevarnosti je moral deželni knez, ker je potreboval soglasje deželnih stanov za višje obrambne davke, tem popuščati in jim omogočiti versko svobodo (nedotakljivost); navedbo turške nevarnosti in potrebe po višjih davkih točkujemo z 1 točko.
Drugo vprašanje: z bruško versko pomiritvijo pa je zagotovil versko svobodo vsakomur, ki se je opredeljeval za protestanta v Notranji Avstriji. Priznamo tudi vsak drug strokovno sprejemljiv odgovor – 1 točka.
Skupaj **2 točki**.
25. Pravilne obkrožitve so B, C, D. Vsaka pravilna obkrožitev prinese 1 točko.
Kadar kandidat obkroži en element več od zahtevanega, se mu od pridobljenih točk odšteje 1 točka. Če je kandidat obkrožil dva ali več odgovorov, kakor je zahtevano, točkujemo z 0 točkami.
Skupaj **3 točke**.